

GOOST PACT DOOR!

tussenrapportage
11 mei 2017

OOST PACT DOOR!
tussenrapportage van het Pact van Oost

Ben de Koning

Bob Venhuizen

Joost Krop

Mario Stam

Peter Jonkers

Sjoerd Top

Voorwoord

In september 2015 sloten wij het Pact van Oost: een ambitieus verbond van zes betrokken mensen uit het maatschappelijk middenveld en de Gemeente Schiedam die zich inspannen om het talent van Oost te helpen ontwikkelen en tot bloei te laten komen. Met elkaar, maar vooral ook mét bewoners, organisaties, ondernemers en ambtenaren en verder met iedereen die Oost een warm hart toedraagt.

Het Pact verwoordt onze droom voor de wijk. Wij gaan voor een wijk die schoon, heel, veilig en eerlijk is. Een wijk met een evenwichtige bevolkingssamenstelling, waarin iedereen zich thuis voelt. Een ondernemende wijk waar bewoners, ondernemers en organisaties floreren. En een wijk waarin we open en duidelijk met elkaar communiceren. Kortom, een krachtige gemeenschap waarin leefbaarheid, samenredzaamheid, verbondenheid en eigenaarschap centraal staan.

Na anderhalf jaar is het tijd om de tussenbalans op te maken. Welke zichtbare en tastbare stappen zijn er gezet? Wat was daarvan het resultaat en hoe gaan we verder?

We zijn trots op het voorlopige resultaat van onze inspanningen. Binnen tal van projecten staan vrijwilligers, professionals en ambtenaren schouder aan schouder. Initiatieven als De Buren van Oost en Buurtwerkplaats De Buren laten zien dat de wijk over een enorm potentieel beschikt om zichzelf naar een hoger plan te tillen. Ook de veiligheidsindex toont aan dat we op de goede weg zijn; in de beleving van de bewoners is Oost er wat veiligheid betreft de afgelopen jaren op vooruitgegaan. Om ervoor te zorgen dat deze stijgende lijn zich in de toekomst zal voortzetten, is het zaak om nu door te pakken of 'door te pacten'. Wij gaan ervoor. Pact u met ons door?

Ben de Koning (Frankelandgroep)
 Bob Venhuizen (Woonplus Schiedam)
 Joost Krop (Bewoner Schiedam-Oost)
 Mario Stam (Gemeente Schiedam)
 Peter Jonkers (Primair Openbaar Onderwijs)
 Sjoerd Top (Nationale Politie)

Schiedam, mei 2017

Inleiding

Het Oost van de toekomst staat beschreven in het koersdocument 'De koers van Oost' (november 2014). De inhoud daarvan is kort samengevat dat de bewoners bepalen welke richting Oost opgaat. De gemeente bewaart een zekere afstand, geeft de ruimte die nodig is, schept mogelijkheden en sluit – als daar behoefte aan is – aan bij netwerken van bewoners, ondernemers en organisaties die actief zijn in de wijk. De gemeente zorgt kortom voor een stevige basis: een veilige en aantrekkelijke leefomgeving en woningvoorraad, een krachtige pedagogische structuur, gepaste ondersteuning aan en zorg voor bewoners die dat nodig hebben en goede sport- en recreatievoorzieningen.

Het Pact van Oost

Het Pact van Oost vaart op deze koers mee. Het heeft het karakter van een uitvoeringsplan, en kan derhalve worden gezien als een vervolg op het Wijkuitvoeringsprogramma 2012-2016 (WUP).

De in het Pact geformuleerde acties zijn verzameld met de Mastercircle-methodiek. De ondertekenaars van het pact vormen tezamen de zogenoemde 'binnencirkel'. Elk lid van de binnencirkel heeft een eigen buitencirkel, bestaande uit

wijkbewoners, vertegenwoordigers van diverse organisaties en andere sleutelfiguren. De binnencirkel komt maandelijks bijeen om activiteiten en ideeën af te stemmen en de vaart erin te houden.

Een aantal van de projecten die in deze tussenrapportage worden genoemd, zijn al gestart vóór september 2016. Het Pact heeft de organisaties die voor deze projecten verantwoordelijk zijn een gezicht gegeven.

Hoe verder?

Werkelijke verandering kun je niet van bovenaf opleggen. Je kunt hooguit een perspectief schetsen en bewoners laten zien, voelen en ervaren dat zij zelf aandeelhouders van hun wijk zijn. Ze de ruimte geven om aan het roer te staan en de koers te wijzigen. Ze stimuleren om zichzelf en elkaar te helpen hun individuele kracht te (her)vinden en hun gezamenlijke krachten te bundelen. Dat is wat het Pact van Oost beoogt. Wij geven de voorzet en nodigen bewoners en organisaties uit om met ons en met elkaar 'door te pacten'.

is schoon, heel, veilig en eerlijk

SCHONE STRATEN

Dagelijks controleert een team van medewerkers van Irado en Toezicht en Handhaving of er vuilnis naast de ondergrondse afvalcontainers is geplaatst. Als dit het geval is, wordt het vuilnis direct weggehaald. Afvalzakken worden bovendien doorzocht op aanwijzingen die naar de overtredende eigenaar kunnen leiden. Deze krijgt vervolgens een waarschuwing of een boete. Bewoners die afval naast de container hebben neergezet omdat ze hun toegangspasje kwijt waren, krijgen direct een nieuwe uitgereikt. In 2016 is 380 keer een boete voor afvalbijplaatsing uitgeschreven.

Op verzoek van de bewoners werken de toegangspasjes sinds begin 2017 op alle ondergrondse containers in Oost. Zo kan bij een volle container worden uitgeweken naar een ander afvalverzamelpunt.

BEWUST OMGAAN MET AFVAL

Schiedam heeft als grote opgave om afvalstromen te scheiden. De doelstelling is om vóór 2020 het restafval – momenteel 300 kilo per inwoner per jaar – terug te dringen naar 100 kilo. Om Schiedammers bewuster te laten omgaan met afval, zijn verschillende projecten gestart.

Afval the game

Sinds 2015 nemen alle groepen 6 van de Schiedamse basisscholen jaarlijks deel aan het duurzaamheidsproject Afval the Game. De leerlingen volgen een lesprogramma over afvalscheiding, waarbij ieder jaar een specifieke afvalstroom centraal staat. Vervolgens worden de scholen in wedstrijdverband uitgedaagd om zoveel mogelijk papier, kleding of plastic in te zamelen. Afval the Game draagt in hoge mate bij aan bewustwording onder kinderen, en via hen ook onder hun ouders.

Afval the challenge

Geïnspireerd door het Tupperware-concept nodigen bewoners hun burens, familie en kennissen thuis uit om samen oplossingen te bedenken voor betere scheiding van huishoudelijk afval. Ook in de wijk Oost hebben deze bijeenkomsten plaatsgehad.

100-100-100

Lukt het 100 Schiedamse huishoudens om 100 dagen lang afvalvrij te leven? In 2017 gaan vijf Oosterlingen de uitdaging aan door zorgvuldig boodschappen te doen en afval te scheiden.

www.schiedam.100-100-100.nl

SCHONE SINGELS

In 2016 is geëxperimenteerd met het inzetten van een zwerfvuilteam, bestaande uit medewerkers van Irado en Pameijer en uit vrijwilligers uit de buurt. Gewapend met prikstokken (en ondersteund door koffie!) ruimden zij de oevers langs de Buijs Ballotsingel, de Swammerdamsingel en de Snelliusingel op en gingen ze in gesprek over zwerfafval met passerende wijkbewoners. Tijdens de looptijd van het experiment waren de singels zichtbaar schoner, óók op tijden waarop het team niet actief was. Dit experiment leent zich bij uitstek om op 'door te pactsen'. Oosterlingen die zelf hun directe omgeving willen schoonhouden, kunnen van Irado afvalzakken en handige hulpmiddelen, zoals prikstokken, krijgen.

Voorts zijn, in samenspraak met de wijk, honderd extra prullenbakken geplaatst op hotspots waar in het verleden veel vuil werd aangetroffen.

VERZAMEL & WIN!!

HEEL VEEL PAPIER & KARTON
GEWELDIGE PRIJZEN VOOR JOUW SCHOOL

Ik ben Julia van basisschool de Singel

Ik doe mee en zamel gescheiden in Jij toch ook?!

Samen tellen we af! Van 55, 54, 53 ... naar 0 kilo papier in het restafval!

Afval the Game

VOLG DE WEDSTRIJD VIA & *afval the game*

irado

THE POOH FIGHTERS

'The Pooh Fighters' stellen op ludieke wijze een serieus probleem in de wijk aan de kaak: dat van hondenpoep. In september 2016 trokken drie Oosterlingen – Esther Pieterse, Eva Hamers en Awé Krijger – met een mobiel poppentheater de wijk in om dit probleem met hondenbezitters en bewoners te bespreken. Ze bezochten beruchte overlastlocaties als het Stoompie, het Halleyplein, het Land van Ris, de Overschiesestraat en het gebied achter De Peperklip. Terwijl kinderen aan de knutseltafel met veel plezier 'foamdrollen' draaiden, werden de volwassenen onderworpen aan een korte enquête. Hieruit bleek dat slechts een relatief kleine groep hondenbezitters structureel verzuimt de poep van hun huisdier op te ruimen, en dat de mensen die dat wél doen moeite hebben om hen daarop aan te spreken.

BEWONERS ONTWERPEN NIEUWE NATUURKUNDIGENBUURT

De straten in de Natuurkundigenbuurt worden de komende jaren van gevel tot gevel aangepakt. In deze buurt moeten de bestrating en de riolering worden vernieuwd, en zal meteen de openbare ruimte aantrekkelijker worden gemaakt. Er wordt nadrukkelijk ook gekeken wat er áchter de gevels beter kan. Wat hebben bewoners nodig om zich (weer) bij de wijk en elkaar betrokken te voelen? De bewoners hebben duidelijke wensen en ideeën ten aanzien van onder meer openbaar groen, parkeergelegenheden, sport- en spelmogelijkheden en activiteiten die de sociale samenhang versterken. Deze worden uitgewerkt tot een concreet plan, waarin de gemeente nauw samenwerkt met de bewoners. Deze werkwijze is nieuw en uniek in Schiedam.

www.schiedam.nl/natuurkundigenbuurt

MEEDENKEN OVER 'SCHOON EN HEEL'

De Werkgroep Beheer Buitenruimte bestaat uit bewoners die meedenken over oplossingen voor kwesties rondom 'schoon en heel' in de wijk. Samen met de wijktoezichthouder houden ze regelmatig een schouw om misstanden in de buitenruimte te signaleren en waar mogelijk op te lossen. Wanneer een probleem om een grootschalige aanpak vraagt, wordt hiervoor wijkbudget aangevraagd. Om sneller te kunnen reageren op klachten over de buitenruimte zijn ook digitale communicatiekanalen in het leven geroepen. De gemeente tracht klachten die bij haar binnenkomen via www.schiedam.nl/Melding-doen binnen 24 uur af te handelen of ten minste terug te koppelen naar de melder van de klacht. Daarnaast is er de smartphone-app Buiten Beter, waarmee bijvoorbeeld kan worden doorgegeven dat er een stoeptegel losligt of ergens afval is gedumpt.

DE DRIE LANEN AANGEPAKT

De Lorentzlaan, de Boerhaavelaan en de Professor Kamerlingh Onneslaan worden volledig opnieuw ingericht. Hierbij worden direct maatregelen tegen wateroverlast en -onderlast aangepakt. Het project heeft nogal wat voeten in de aarde. Kort na aanvang van de werkzaamheden kwam op de Boerhaavelaan een probleem met de boomwortels aan het licht. Deze zijn vergroeid met twee verhardingslagen, precies op de plek waar een infiltratieleiding en het hemelwaterriool moeten komen. Omdat de weg al is opgebroken, is de wijk per auto al enige tijd minder goed bereikbaar. Dit leidt tot veel ergernis. Momenteel wordt onderzocht hoe het probleem met de boomwortels het best kan worden opgelost. De werkzaamheden worden in het najaar van 2017 hervat.

www.schiedam.nl/drielanen

WONINGVERBETERING EN FUNDERINGSHERSTEL

In de afgelopen jaren hebben veel huiseigenaren en VVE's, gesteund door het Servicepunt Woningverbetering, geïnvesteerd in het cascoherstel van hun woningen. Inmiddels zijn de meeste onderhoudsachterstanden ingelopen. De funderingsproblematiek in Oost is echter een structureel probleem dat serieuze aandacht behoeft. Om funderingsherstel effectief aan te pakken, is samenwerking tussen alle eigenaren van bouwkundig met elkaar verbonden panden onontbeerlijk. Op een aantal plekken in Oost kwam het herstel maar langzaam van de grond omdat een eigenaar dwarslag. Gedurende 2016 is van 61 panden in Oost de fundering hersteld of is daarmee begonnen. Daarnaast zijn de adviseurs van het Servicepunt in gesprek gegaan met eigenaren van 47 woningen waarvan de fundering ook aangepakt zou moeten worden. Deze eigenaren hikken nog aan tegen (de hoge kosten van) het herstel. Tot slot worden 60 panden waarvan nog onduidelijk is of de fundering stabiel is, gemonitord. De financiering van het funderingsherstel wordt steeds moeilijker, omdat de landelijke regels voor het toekennen van leningen strenger zijn geworden. Schiedam is een van de weinige gemeenten in Nederland die eigenaren van panden met funderingsproblematiek financieel ondersteunt. De gemeente biedt een restschuldregeling aan, die hun in de gelegenheid stelt de werkzaamheden alsnog te laten uitvoeren.

www.servicepuntwoningverbetering.nl

EEN NIEUW GEBOUW VOOR DE SINGEL

Het ruim honderd jaar oude schoolgebouw op Singel 5, de hoofdlocatie van OBS De Singel, rustte op een dermate zwakke fundering dat renovatie geen reële optie was. Bovendien waren de temperatuur, luchtvochtigheid en luchtcirculatie in de verouderde leslokalen lastig te reguleren. Dit leidde tot een ongezond leer- en werkklimaat voor de leerlingen en de leerkrachten. Daarom werd besloten het pand te slopen en er een nieuw gebouw neer te zetten. In april 2017 bereikte dit het hoogste punt. Aan de nieuwbouw is een lang en intensief traject voorafgegaan. Meermalen is onderzocht of de school, die in een nauwe woonstraat staat, op een alternatieve locatie kon worden gevestigd. Nieuwbouw op dezelfde plek bleek echter de enige optie. De direct omwonenden waren bezorgd over mogelijke schade aan hun woning door de sloop- en heilwerkzaamheden, maar daarvan is gelukkig geen sprake geweest. Wel werd het project geplaagd door een aantal onvoorziene tegenslagen, zoals het faillissement van de sloper, dat verreweg tot de meeste vertraging heeft geleid. Langzaam maar gestaag vrijrijst nu een ruim, modern en licht onderkomen, dat in alle opzichten voldoet aan de eisen van deze tijd. Hier zullen straks, naast de basisschool, ook een peuterspeelzaal en een buitenschoolse opvang worden ondergebracht. Ze maken deel uit van een Integraal Kind Centrum (IKC), dat naar verwachting in november 2017 haar deuren opent.

INTERVENTIES TOT ACHTER DE VOORDEUR

Het Interventieteam bestaat uit medewerkers van gemeente, politie en andere partners. Dit team controleert tot achter de voordeur op zaken als overlast, overbewing, illegaliteit, hennepcultuur, uitkeringsfraude en sociale misstanden. Zo zijn in 2016 bijvoorbeeld 23 hennepplantages in de wijk getraceerd en ontmanteld. Het team treedt op op basis van signalen, klachten en meldingen van bewoners en data-analyses uit het gemeentelijk registratiesysteem. In 2016 heeft het 632 huisbezoeken afgelegd. Bijzonder is dat ook mensen van het WijkOndersteuningsTeam Oost (WOT) meegaan op huisbezoek. In veel gevallen is er namelijk niet alleen sprake van een illegale situatie, maar ook van sociale problemen. Wanneer bewoners behoefte hebben aan maatschappelijke ondersteuning, wordt hiervan direct werk gemaakt door de WOT-medewerkers.

EXTRA OGEN EN OREN IN DE WIJK

In Oost is al jaren een hecht buurtpreventieteam actief. Met circa 22 vrijwilligers, allen bewoners van de wijk, is dit het grootste wijkteam van Schiedam. Buurtpreventie loopt, in koppels van twee, zichtbaar en herkenbaar over straat. Ze houden een oogje in het zeil, spreken met bewoners en inventariseren wat er zoal speelt. De lijnen met Toezicht en Handhaving, de gemeente en Woonplus zijn kort, zodat signalen van overlast of onveilige situaties direct worden opgepakt. De inzet van de vrijwilligers heeft het gevoel van veiligheid aantoonbaar vergroot. Naast het buurtpreventieteam kent Oost ook WhatsApp-groepen. Deelnemers kunnen elkaar hiermee per mobiele telefoon waarschuwen voor verdachte of gevaarlijke situaties.

DE 'BLAUWE GOLF'

Sinds begin 2016 hebben twaalf integrale acties in de wijk plaatsgevonden: onaangekondigde acties, uitgevoerd door politie, Toezicht en Handhaving, buurtpreventie en het WijkOndersteuningsTeam Oost (WOT). Bij de controles van deze 'blauwe golf' – op straat (preventief fouilleren), op huisadressen en in horecagelegenheden en winkels – zijn allerlei zaken aan het licht gekomen. Zo zijn in 2016 onder meer 301 openstaande parkeerboetes geïnd en zes overtreding van de drank- en horecawet geverbaliseerd.

De integrale acties zijn niet alleen bedoeld om onregelmatigheden op te sporen, maar ook om gesprekken aan te gaan met buurtbewoners en ondernemers over wat hen bezighoudt en over wat zijzelf kunnen doen voor een veiliger Oost.

PLEINREGELS VOOR HET VAN 'T HOFFPLEIN

Het Van 't Hoffplein is een plek voor alle buurtbewoners, maar in de praktijk wordt dat niet door alle omwonenden zo ervaren. Vanwege de vele meldingen van overlast heeft de gemeente, samen met de politie, het WijkOndersteuningsTeam Oost (WOT), DOCK én betrokken bewoners, in het najaar van 2016 een ketenaanpak ontwikkeld. Alle betrokken partijen zetten zich, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en expertise, in om de overlast te verminderen. De verschillende gebruikers van het plein zijn met elkaar in gesprek gegaan en hebben 'pleinregels' opgesteld, die streng worden gehandhaafd. Die regels zijn gepresenteerd tijdens een gezamenlijke aftrap op 11 maart 2017. Daarnaast is de inrichting van het plein verbeterd en zijn de bewoners gecoacht in hoe zij de overlast zelf kunnen beperken.

heeft een evenwichtige bevolkingssamenstelling

NIEUW ELAN VOOR DE WETENSCHAPPERSBUURT

Uit analyses kwam de Wetenschappersbuurt als sociaal zwakste buurt van Oost uit de bus. De eenzijdige woningvoorraad is hier mede debet aan. Grootschalige herstructurering moet de buurt gevarieerder en groener maken, en daarmee aantrekkelijker voor midden- en hogere inkomens. Tussen 2016 en 2021 worden hier 293 flatwoningen gesloopt en vervangen door 74 energiezuinige koopwoningen en 74 sociale huurwoningen. Daarnaast voert Woonplus groot onderhoud uit aan 80 bestaande woningen. Voor de herinrichting van de openbare ruimte is een gebiedsvisie geschreven, waarin adviezen en suggesties zijn meegenomen van bewoners, de Schiedamse kindergemeenteraad en leerlingen van groep 8 van OBS De Peperklip, die aan de rand van het plangebied staat. Inmiddels is de eerste fase van de sloop en het bouw- en woonrijp maken gestart.

OBS De Peperklip wil graag aansluiten bij de ontwikkelingen in de buurt. Momenteel doen twee architecten, die lid zijn van het netwerk Creatief Ondernemend Oost, onderzoek naar de mogelijkheden voor het opzetten van een Integraal Kind Centrum (IKC). Dit is een voorziening waar naast basisonderwijs ook ruimte is voor een peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang.

www.denieuwewetenschappers.nl

AANPAK 'ROTTE KIEZEN'

Een aantal panden in Oost staat al langdurig leeg. Bij vele daarvan is naast leegstand ook sprake van achterstallig onderhoud en/of funderingsproblematiek. De eigenaren hebben geen geld, gelegenheid of behoefte de panden op te knappen en vaak kunnen ze hier ook niet toe worden gedwongen. Wel kan worden meegedacht over mogelijkheden voor herbestemming. Zo hebben de Gemeente Schiedam, Woonplus en Frankeland samen onderzocht of het leegstaande pand naast de apotheek aan de Van Swindensingel kon worden omgevormd tot ouderwoningen, maar dit plan bleek financieel niet haalbaar te zijn. Ook de dichtgetimmerde winkelpanden op de hoek met de Snelliussingel (e Spar) en de hoek van de Korte Singelstraat en de Singel (de shoarmazaak) zijn veel mensen een doorn in het oog. Het aanpakken van deze 'rotte kiezen' vergt echter een lange adem.

CAMPUS SCHIEDAM

In Schiedam wonen relatief weinig studenten en jongvolwassenen, hoewel het toch gunstig ligt ten opzichte van de universiteitssteden Rotterdam en Delft. Met name de wijk Oost, met zijn uitstekende OV-verbindingen, is aantrekkelijk voor deze doelgroep. In 2015 werd het voormalige AMEC-gebouw aan het Stationsplein daarom getransformeerd van kantoorgebouw in studentenunits. Deze Campus Schiedam biedt huisvesting aan 140 buitenlandse studenten van onder andere de Erasmus Universiteit in Rotterdam en de TU Delft. Zij huren voor korte of langere tijd een eigen unit met gedeelde lounge, keuken en een toilet- en douchegroep. In de kelder van het gebouw zijn een fitnessruimte en bibliotheek ingericht.

www.campusschiedam.nl

EMANCIPATIE EN INTEGRATIE VAN BLIJVERS

Oost kent een grote instroom van migranten, veelal afkomstig uit Midden- en Oost-Europa. In toenemende mate vestigen zij zich permanent in Oost. Het is belangrijk dat zij kennisnemen van de Nederlandse normen en waarden, en dat zij weten waar ze terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning. Het Pact investeert in emancipatie en integratie van deze blijvers. Welzijnsinstellingen als DOCK, het WijkOndersteuningsTeam (WOT Oost) en het Centrum voor Jeugd en Gezin spelen hierbij een belangrijke rol.

Taalcursussen

Het Lentiz LIFE College, KBS Sint Jan en OBS De Peperklip bieden taalcursussen voor de ouders van hun leerlingen. Deze hebben tot doel de Nederlandse taal beter onder de knie te krijgen, en dragen ook bij aan een grotere betrokkenheid van de ouders bij zaken die op school spelen. Ouders die de cursus hebben gevolgd, zijn beter voorbereid op oudergesprekken met de leerkracht en beter in staat hun kind met huiswerk te helpen. In 2016 hebben in totaal 85 ouders een taalcursus gevolgd.

De Lela's

Binnen Schiedam kent de wijk Oost de hoogste concentratie Bulgaarse gezinnen. Het Lela-project richt zich op het vergroten van de betrokkenheid van Bulgaarse ouders bij het onderwijs en de opvoeding van hun kinderen, en op

hun eigen integratie en zelfredzaamheid in de Nederlandse maatschappij. De Lela's (Bulgaars voor 'tantes') bezoeken de gezinnen thuis en fungeren als intermediair richting scholen en hulpinstanties. Iets meer dan driekwart van de Bulgaarse gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd is bij hen in beeld. Ze onderhouden contact via huisbezoeken, themabijeenkomsten in Wijkcentrum Oost en een WhatsApp-groep. Een van de resultaten van de Lela's is dat het aantal Bulgaarse kinderen dat instroomt in de voorschoolse opvang is toegenomen. Dit heeft een positief effect op de ontwikkeling van het kind.

Begeleiding bij terugkeer

Wanneer arbeidsmigranten op geen enkele manier in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien of wanneer er andere problemen zijn – bijvoorbeeld dat ouders hun kinderen niet naar school laten gaan – kan worden geadviseerd om terug te keren naar het land van herkomst. Als daar behoefte aan is, kan Stichting Barka uit Rotterdam worden ingeschakeld voor begeleiding. In 2016 is één gezin met hulp van Barka geremigreerd.

is een ondernemende wijk waar bewoners,
ondernemers en organisaties floreren

HET WIJKONDERSTEUNINGSTEAM OOST (WOT)

Het WijkOndersteuningsTeam (WOT) bestaat uit medewerkers met een achtergrond in welzijn, jeugdhulpverlening, opvoedingsondersteuning, jeugdreclassering, maatschappelijk werk, crisisinterventie, budgetcoaching, werken met (licht)verstandelijk beperkten, opbouwwerk en ouderenwerk. Bewoners van Oost kunnen er terecht met al hun vragen over (jeugd)zorg, opvoeding, schulden, verslaving en wonen. Het WOT onderzoekt samen met hulpvrager wat hij of zij zelf kan doen, welke ondersteuning er in de directe omgeving voorhanden is en van welke collectieve voorzieningen gebruik kan worden gemaakt. Wanneer dit niet voldoende is, wordt maatwerk ingezet. Het streven is om individuele hulpvragen om te zetten in een collectief aanbod voor de wijk, en om bewoners die zijn geholpen vervolgens zelf in te zetten om hun wijkgenoten te helpen (empowerment). WOT Oost biedt tevens werkervaringsplaatsen aan mensen die zich in het kader van een ontwikkeltraject van Stroomopwaarts (Werk & Inkomen) of het UWV willen ontwikkelen.

Het WOT houdt spreekuur in Wijkcentrum Oost én in de mobiele buurtpost van De Buren van Oost. Zo kunnen bewoners er op een laagdrempelige manier mee kennismaken.

In 2016 heeft het WOT ongeveer 450 bewoners van Oost bijgestaan.

www.wotschiedam.nl/oost

Een greep uit de projecten die het WOT is Oost uitvoert:

Streetteam

Dit team gaat de straat op en komt ook op bezoek bij de bewoners thuis – soms alleen, soms samen met de Lichtblauwe Brigade (LBB).

Budgetkring

De Budgetkring ondersteunt mensen die, uit noodzaak of vanuit een duurzaamheidsgedachte, bewuster met hun geld willen omgaan. De kring geeft onder meer informatie over schuldhulpverlening, budgetteren en het voorkomen van geldproblemen.

KinderResto

Kinderen tussen de 8 en 13 jaar kunnen elke maand samen koken en eten in het KinderResto, onder begeleiding van getrainde vrijwilligers. En passant worden thema's als een gezonde leefstijl, hygiëne en sport ter sprake gebracht. De meegekomen ouders krijgen ondertussen informatie en advies over diverse opvoedingsthema's.

Wijkpeil Seniorenwelzijn

Een team van WOT-medewerkers en vrijwilligers bezoekt ouderen en biedt hun informatie en advies over vitaal en actief blijven. Daarbij worden tegelijkertijd eventuele problemen of risicofactoren geïnventariseerd.

Pilot Vroegsignalering en Vroegtijdig ingrijpen

In 2016 is succesvol geëxperimenteerd met de nieuwe aanpak 'Vroegsignalering en Vroegtijdig ingrijpen'. Het doel daarvan is om tijdig te kunnen ingrijpen als jongeren dreigen te ontsporen en om te voorkomen dat ze in de criminaliteit belanden of later zware zorg nodig hebben. In dit project werkt het WOT samen met onder meer basis- en middelbare scholen, Halt, het Centrum voor Jeugd en Gezin én ouders. Speciale aandacht is er voor broertjes en zusjes van jongeren die zware delicten hebben gepleegd of veelvuldig in aanraking zijn gekomen met de instanties.

De samenwerkende organisaties zetten een mix in van deskundigen en nuldelijns-hulpverleners, bijvoorbeeld als er sprake is van (een combinatie van) jeugdcriminaliteit of sociale-ontwikkelingsachterstand.

In de pilotfase (2016) zijn 152 kinderen en jongeren begeleid, waarbij in 87 gevallen een lichte interventie volstond. Inmiddels is het project met een jaar verlengd en wordt deze werkwijze ook in andere Schiedamse wijken toegepast.

NETWERKTEAM OOST

In 2016 is het netwerk van Oost geanalyseerd. Er is onderzocht welke netwerken en samenwerkingsverbanden in de wijk bestaan en wie daarin de sleutelfiguren zijn. Tijdens deze analyse kwamen niet alleen de voor de hand liggende Oosterlingen in beeld, maar ook relatief onbekende gezichten. Een aantal van deze mensen – professionals en bewoners van de wijk – vormen inmiddels samen het Netwerkteam Oost. Zij brengen momenteel de netwerken verder in kaart en onderzoeken waar deze kunnen worden versterkt of uitgebreid. Tevens leert het team hoe ze verzamelde gegevens kunnen beheren, onderhouden en analyseren.

WIJKBUDGET VOOR BEWONERSINITIATIEVEN

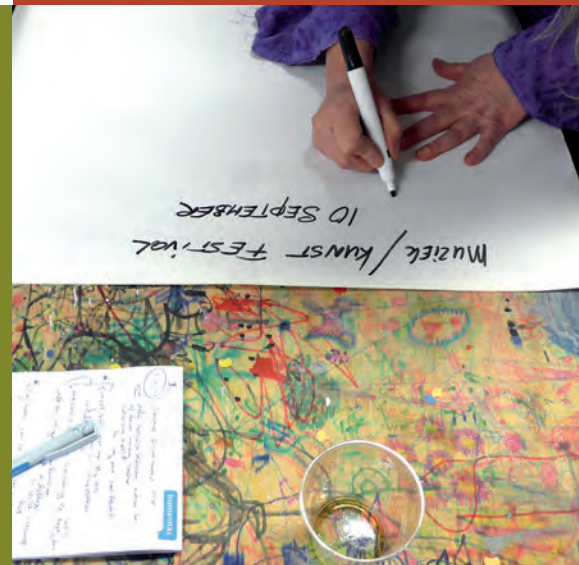
Voor elke Schiedamse wijk is een wijkbudget beschikbaar waarmee bewoners en ondernemers hun ideeën en projecten kunnen realiseren. De gemeente en de bewoners bepalen tijdens het wijkoverleg gezamenlijk hoe het wijkbudget het beste kan worden besteed. In 2016 is in Oost een totaalbedrag van € 74.888 toegekend aan diverse initiatieven op het gebied van leefbaarheid en sociale cohesie, variërend van een buurtbingo, jongerenactiviteiten en een Halloweenfeest voor kinderen, tot kookcafé's, 'pimp-je-wijkactiviteiten' en een wijkfestival.

www.schiedam.nl/hetisjouwwijk.html

EXTRA TAALIMPULS

Het project 'Verlengde Leertijd' ondersteunt basisschoolleerlingen van groep 7 en 8 en VMBO-leerlingen van klas 1 en 2 die behoefte hebben aan een extra taalimpuls. Het doel is om de doorstroming van deze leerlingen naar het middelbaar onderwijs te versoepelen. Op dit moment volgt een aantal leerlingen van OBS De Peperklip en KBS Sint Jan op woensdagmiddag extra lessen om de Nederlandse taal beter te leren beheersen. Vooral voor leerlingen voor wie de taalachterstand het enige struikelblok is om het schooladvies dat bij hun niveau past te krijgen, is deze aanpak een uitkomst.

CREATIEF ONDERNEMEND OOST

Het netwerk Creatief Ondernemend Oost is eind 2015 opgericht en wordt gevormd door zo'n vijftig Oosterlingen met een creatief beroep. De leden komen drie tot vier keer per jaar samen om elkaar te inspireren, van elkaar te leren en hun kans op werk of opdrachten te vergroten. Door van elkaars expertise gebruik te maken, ontstaan creatieve samenwerkingsverbanden die de wijkeconomie versterken. De gemeente stimuleert dit door allerlei opdrachten bij het netwerk neer te leggen. Zo denken twee architecten mee met OBS De Peperklip en zijn creatieve ondernemers betrokken bij de totstandkoming van deze tussenbalans. Daarnaast heeft het netwerk onder meer The Pooh Fighters voortgebracht, het eet- en muziekfestival Oost (S)Maakt georganiseerd en voor de Schiedamse makelaars een promotiefilm over wonen in Oost gemaakt.

VINDING EN VERBINDING

Als je weet wie je buren zijn en wat er in je buurt leeft, voel je je er vanzelf meer verbonden mee en verantwoordelijk voor. Vanuit die visie streeft Stichting De Buren van Oost ernaar dat bewoners elkaar weten te vinden, zich met elkaar verbinden en er een 'samenredzame' wijk ontstaat.

De Buren van Oost is een mooi voorbeeld van wat er kan gebeuren als talent uit de wijk de ruimte krijgt. Initiatiefneemster Mary Brokken besloot zich, nadat zij haar baan verloor, te gaan inzetten voor kwetsbare groepen in Oost. Haar droom: een laagdrempelige ontmoetingsplek voor alle buurtbewoners. Mary's initiatief wordt ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente en door tal van sponsors. De in 2016 geopende mobiele buurtpost aan de Ohmstraat is inmiddels voor vele Oosterlingen een begrip. Het is een plek waar zij elkaar ontmoeten en waar allerlei buurtinitiatieven ontstaan, met name gericht op het bestrijden van eenzaamheid en armoede, en op het vergroten van de sociale cohesie. Zo kunnen buurtbewoners wekelijks aanschuiven voor een gezamenlijke maaltijd (de buurthap) of boeken brengen en halen bij de ruilbieb. Er worden regelmatig ontspannende activiteiten en uitstapjes georganiseerd. Ook is er een boodschappenservice voor mensen die – al dan niet tijdelijk – zelf niet in staat zijn om naar de winkel te gaan.

www.deburevanoost.jimdo.com

BIJ DE BUURTWERKPLAATS KUN JE ALLES MAKEN

Een ander bewonersinitiatief is dat van Joost Krop. Naast een achtergrond als sociaal werker heeft Joost twee rechterhanden. Zijn filosofie is dat je Oost pas écht kunt ontwikkelen als je de Oosterlingen zelf ontwikkelt, liefst door ze taken in de wijk te laten uitvoeren. Hij droomde van een buurtwerkplaats waar bewoners, in een veilige en vertrouwde omgeving, kunnen ontdekken waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. De gemeente omarmde dit initiatief en ging op zoek naar een locatie voor een ruime loods waar lawaai kan worden gemaakt. Deze werd gevonden op Schieveste.

2016 was een moeilijk jaar voor Joost. Pionieren is in de praktijk niet altijd eenvoudig en de bouw liep herhaaldelijk vertraging op. Op 20 mei 2017, de landelijke Dag van de Bouw, wordt de Buurtwerkplaats officieel geopend.

Buurtwerkplaats De Buren wordt een ontmoetingsplek voor wijkbewoners. Ze kunnen er terecht om iets te maken of te repareren, in ruil voor een wederdienst voor de wijk. Daarnaast biedt Joost bewoners met enige afstand tot de arbeidsmarkt de kans om met hun handen aan de slag te gaan. De Buurtwerkplaats heeft de ambitie om uit te groeien tot een wijkonderneming die op termijn betaalde publieke taken – zoals groenbeheer, afvalbeheer en onderhoud aan openbare werken – van de gemeente over kan nemen. Het initiatief wordt gesteund door onder meer de gemeente, SPG Infra, het Lentiz LIFE college en Zadkine.

www.deburenschiedam.nl

BEWONERS VERGROENEN HUN WIJK

Op vele plekken in Oost hebben bewoners plantenbakken geadopteerd. Voor de aanschaf van planten kan al vele jaren, via Bewonersvereniging Schiedam-Oost (BVSO), wijkbudget worden aangevraagd. Samen tuinieren maakt de wijk niet alleen groener, maar zorgt ook voor contact tussen bewoners.

De wijktuinvrouw

De afgelopen twee jaar is Marijn Donkers als wijktuinvrouw van Oost actief geweest. Zij legde samen met bewoners 143 geveltuintjes aan in de 's Gravenzandestraat, Von Leibnizstraat, Cartesiusstraat, Van Marumstraat en Boylestraat. Dit voorbeeld is door bewoners van andere straten gevolgd. In 2017 is het geveltuintjesproject beëindigd. De Buurtwerkplaats neemt een deel van het werk van Marijn over. Verder zal op allerlei andere manieren het vergroenen van de wijk worden gestimuleerd en ondersteund.

Tijdelijke buurttuin Lucky Luke

Een bijzonder initiatief betreft de tijdelijke buurttuin Lucky Luke op een braakliggend terrein tussen de Daltonstraat en de Fultonstraat. Hier hebben bewoners, in afwachting van de sloop van de buurt, samen getuinierd. Onlangs is het terrein weer teruggegeven aan de gemeente, omdat de werkzaamheden voor De Nieuwe Wetenschappers van start gaan. De planten zijn elders in de wijk herplant en gereedschappen en materialen zijn geschonken aan Buurtwerkplaats De Buren.

HET GROENE SCHOOLPLEIN VAN DE SINT JAN

Een omvangrijk vergroeningsproject was de transformatie van het schoolplein van KBS Sint Jan aan de Van Swindensingel. Daar hebben ouders, leerlingen en vrijwilligers, onder begeleiding van de wijktuinvrouw, een prachtig groen speelparadijs gerealiseerd. De kinderen kunnen er ouderwets ravotten. Ook zijn er een moestuin en een kas aangelegd, die mogelijkheden bieden voor natuureducatie. In samenwerking met de Johan Cruijff Foundation zijn speciale bestrating en coating aangebracht, die uitnodigen tot sport en spel.

De Sint Jan sloot voor dit project een zogenoemde 'wijkdeal' met de gemeente: Schiedam stelde een stukje gemeentegrond beschikbaar dat bij het schoolplein mocht worden getrokken, en als tegenprestatie zorgt de school voor het onderhoud van een plantenbak in de buurt. Ook doet het schoolplein dienst als openbaar groen; het is toegankelijk voor alle bewoners van Oost.

INVESTEREN IN ELKAAR

De YETS Foundation (Youth Empowerment Through Sports) zet sportteams op voor kwetsbare jongeren die opgroeien in een omgeving met sociale problematiek. Onder begeleiding van pedagogisch sterke coaches, die de jongeren zowel binnen als buiten de lijnen van het sportveld begeleiden, worden zij gestimuleerd om een positieve bijdrage aan de maatschappij te leveren. Het eerste YETS-project startte in 2015 op het Lentiz LIFE College, waar veertig leerlingen gezamenlijk basketballen, huiswerk maken, eten en activiteiten in de wijk organiseren. Veel van deze jongeren wonen in Oost.

Het YETS-team doet regelmatig iets moois terug voor de wijk. In 2016 hielpen de jongeren onder meer bij het opknappen van de mobiele buurtpost van De Buren van Oost, het organiseren van een middag voor ouderen in de Marconihove en de aanleg van de tijdelijke bewonerstuin Lucky Luke in de Wetenschappersbuurt. Voor 2017 staat onder meer de aanleg van een natuurvriendelijke oever langs de Snelliussingel op het programma. Hiervoor werken de jongeren samen met bewoners, Buurtwerkplaats De Buren en een student Urban Design van het Lentiz LIFE College.

www.yetsfoundation.nl

STREETRULEZ!

Het project Streetrulez! biedt jongeren vanaf 16 jaar de kans om de opleiding Leider Sportieve Recreatie te volgen. In ruil voor deze opleiding zetten zij zich na afronding ervan jaarlijks 200 uur in als vrijwillige begeleider bij diverse sport- en spelactiviteiten. Op deze manier worden de jongeren in staat gesteld een diploma – vaak hun eerste – te behalen én zorgen zij voor een zinvolle vrijetijdsbesteding voor de jeugd in de wijk.

De sportcoaches van Streetrulez! werken op verschillende buurtsportlocaties in Oost. Zo zijn zij betrokken bij het omvormen van bestaande schoolpleinen in sport- en beweegpleinen binnen het project 'Schoolplein 14' van de Cruyff Foundation. KBS Sint Jan is de eerste school in Oost waar een dergelijk plein is gerealiseerd.

SPORTEN IN DE WIJK

Kinderen die regelmatig sporten en bewegen, zitten lekkerder in hun vel en presteren beter. Ook is sporten een mooie manier om te leren samenwerken en om te gaan met verschillen, regels, verliezen en winnen. De Wijk sportvereniging Oost – een samenwerkingsverband tussen gemeente, basisscholen en sportverenigingen – laat kinderen op een laagdrempelige manier kennismaken met sporten als judo, turnen en volleybal. Zij kunnen zich via school aanmelden voor proeflessen, meestal aansluitend op de schooltijden. Hierbij zijn ook vakleerkrachten van de scholen uit de wijk aanwezig. Als er een sport tussenzit die de kinderen bevalt, kunnen ze vervolgens tegen een gereduceerd tarief lid worden van de betreffende sportvereniging.

oost.wsvschiedam.nl

BUURTEN IN OOST

Met het buurtactiveringstraject 'Buurten in Oost' wil de Bewoners Vereniging Schiedam Oost (BVSO) de wijk socialer, hechter en leefbaarder maken. Buurtbewoners die samen iets willen ondernemen, kunnen hiervoor ondersteuning vragen bij medewerkers van de BVSO, DOCK of het WijkOndersteuningsTeam Oost. De activiteiten variëren van straatbarbecues tot gezamenlijke schoonmaakacties.

In de mei- en zomervakantie worden voor de thuisblijvers de inmiddels traditionele 'vakantieterrassen' georganiseerd: wekelijks kunnen bewoners van alle leeftijden genieten van onder meer muziek, workshops, sport en spel. Naast gezellig samenzijn kunnen ze ook kennismaken met de BVSO en met andere welzijnsorganisaties die in de wijk actief zijn.

KRAJICEK PLAYGROUND STATIONSTRAAT

Het trapveldje aan de Stationsstraat wordt de komende tijd omgevormd tot een Krajicek Playground, samen met buurtbewoners en de Krajicek Foundation. Als de playground klaar is, gaat Sport en Recreatie Schiedam er activiteiten organiseren. De buurtkinderen kunnen komen sporten en spelen onder het toezicht van jongeren die in het bezit zijn van het diploma Leider Sportieve Recreatie. En het mes snijdt aan twee kanten: de jongeren zelf maken met hun participatie kans op een scholarship van de Krajicek Foundation. Met het oog op de behoefte aan extra waterberging in Oost wordt gewerkt aan een ontwerp voor een wateropslagruimte onder het veldje aan de Stationsstraat. Zodra dat gereed is, kunnen verdere stappen worden ondernomen.

www.krajicek.nl

communiceert open en duidelijk

KORTE LIJNEN

In het Pact van Oost staat een plan voor het instellen van een laagdrempelig, anoniem meldpunt voor (vermoedens van) criminaliteit en overlast. Na onderzoek is gebleken dat aan een dergelijk meldpunt specifiek voor Oost geen behoefte bestaat. De lijnen in de wijk zijn kort, en door de proactieve inzet van onder meer de interventieteams en buurtinitiatieven kunnen misstanden snel worden aangepakt. Bewoners die tóch de voorkeur geven aan anonieme melding kunnen terecht bij het landelijke meldpunt Meld Misdaad Anoniem of bij de Bewonersvereniging Schiedam Oost (BVSO).

bvsoschiedam.nl

www.meldmisdaadanoniem.nl

UIT DE TOREN, IN DE WIJK

Regelmatig trekt de wijkprocesmanager van Oost, Ursula Rutten, met de mobiele wijktafel de wijk in. Ze wordt daarbij vergezeld door een wisselend gezelschap, bestaande uit medewerkers van welzijnsorganisaties, politie en Lichtblauwe Brigade en door wethouders en ambtenaren 'uit de toren'. Ze gaan met bewoners en ondernemers in gesprek om te zien waar de gemeente hen kan helpen om de wijk mooier, prettiger, gezonder en veiliger te maken. En om te horen wat mensen hier zelf aan willen bijdragen. De agenda wordt ter plekke door de aanwezigen bepaald. Ook op andere momenten zijn ambtenaren en wethouders in de wijk te vinden. Zo vergaderen ze regelmatig op diverse locaties, en vindt vijf keer per jaar het wijk-overleg met bewoners en organisaties plaats in Wijkcentrum Oost.

OMDAT OOST HET WAARD IS

Het Pact van Oost hecht veel waarde aan een open en duidelijke communicatie. Ook over de investeringen die met de verschillende projecten gemoeid zijn. De Gemeente Schiedam investeert verhoudingsgewijs meer in onderhoud en beheer in Oost dan in andere wijken. Dit is noodzakelijk omdat er een aantal flinke opgaven liggen op het gebied van wonen, werken, gezondheid, leefbaarheid, veiligheid en integratie. Maar de gemeente en haar partners investeren bovenal in Oost omdat Oost het waard is. Het Pact van Oost gelooft stellig in het talent en de potentie van de wijk. Daarom wordt door de Gemeente Schiedam en Woonplus € 36,5 miljoen geïnvesteerd in De Wetenschappersbuurt, is € 5,4 miljoen uitgetrokken voor de herinrichting van de Drie Lanen en steken de Gemeente Schiedam en Primo gezamenlijk € 5 miljoen in het Integraal Kind Centrum dat in het nieuwe gebouw van OBS De Singel wordt gevestigd.

Via de website www.schiedam.nl zijn van alle projecten de beleidsstukken, begrotingen en verslagen te vinden.

colofon

Samenstelling:
Ben de Koning, Bob Venhuizen, Joost Krop, Mario Stam, Peter Jonkers, Sjoerd Top en Ursula Rutten

Redactie en vormgeving:
De Stijlerij

Fotografie:
Cees Kroone, Desiree Valten, Dietert Bleijs, Jan van der Ploeg, Jeannette Nieuwenhuizen, Rick Stolk en Ursula Rutten

De samenstellers hebben hun uiterste best gedaan alle bronnen van het beeldmateriaal te achterhalen en te vermelden. Wanneer desondanks beeldmateriaal wordt getoond waarvan u (mede)rechthebbende bent en voor het gebruik waarvan u niet als bron of rechthebbende wordt genoemd, ofwel voor het gebruik waarvan u geen toestemming verleent, kunt u zich in verbinding stellen met de samenstellers. Deze uitgave heeft een informatief, non-commercieel karakter.

GO ST PACT DOOR!